לו א מיי' פי"ד מהלי שבת הלכה א סמג

עשיו דרבנו א טוש"ע א"ח

וסי׳ שסד סעיף ב: לח בג מיי פי"ו מהלי

שם טוש"ע א"ח סי שקד

סעיף א: למ ד ה מיי׳ שם הלכה י

:סעיף ב

רב ניסים גאון

באן קודם בת קול כאן

לאחר בת קול. בפירקין לקמן אמרו יצתה בת קול

ואמרה הלכה כבית הלל.

וכגמ' דבני מערכא היכז

יצתה בת קול, ר' בבי בשם ר' יוחנן ביבנה

יצאתה בת קול, ור׳ יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קול, בבבא

מציעא בפר' הזהב אמרו

עמד ר' יהושע על רגליו ואמר לא בשמים היא

לאמר. וכבר פירשנוהו

שבת הלכה ג סמג

סמג שם טוש״ע שם

מי שהיו לו שני בתים משני צידי רה"ר

עושה לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן

וקורה מכאן ונושא ונותן באמצע אמרו לו

אין מערבין רשות הרבים בכך וכי תימא בכך

הוא דלא מיערבא הא בדלתות מיערבא

יוחנן שבר רבה בר כי בר חנה אמר רבי יוחנן 6

א ירושלים אילמלא דלתותיה נגעלות בלילה

חייבין עליה משום רשות הרבים ואמר עולא

הני אבולי דמחוזא אילמלא דלתותיהן ננעלות

חייבין עליהן משום רה"ר אמר רב יהודה הכי

קאמר בעצד מערבין מבואות המפולשין לרשות הרבים עושה צורת הפתח מכאן

ולחי גי וקורה מכאן איתמר רב אמר י הילכתא

כתנא קמא ושמואל אמר הלכה כחנניה יי

איבעיא להו לחנניה אליבא דבית הלל צריך

לנעול או אין צריך לנעול ת"ש דאמר רב

יהודה אמר שמואל אינו צריך לגעול וכן

א"ר מתנה אמר שמואל אינו צריך לנעול

איכא דאמרי אמר רב מתנה בדידי הוה

עובדא ואמר לי שמואל אין צריך לנעול בעו מיניה מרב ענן צריך לנעול או אין

צריך לנעול אמר להו תא חזי הני אבולי

דנהרדעא דמימן עד פלגייהו בעפרא ועייל

ונפיק מר שמואל ולא אמר להו ולא

מידי אמר רב כהנא הנך מגופות הואי כי

אתא רב נחמן אמר י פניוה לעפרייהו לימא

קסבר רב נחמן צריך לנעול לא ה כיון

דראויות לנעול אע"פ שאין ננעלות ◊ ההוא

מבוי עקום דהוה בנהרדעא רמי עליה

חומריה דרב וחומריה דשמואל ואצרכוהו

רי"ף ורא"ש או קורה], ד) [גיר' הרא"ש ואליבא דב"ה], ה) לקמן ח:, ו) ר"ה יד: חולין מג: וחום׳ סוכה פ"ב ה"ד תוס' עדיות פ"ב ה"ג], ז) ןעיין תוס׳ ערכין ק) ויבמות יד.],

תורה אור השלם 1. החכם עיניו בראשו ו. נֶינְיְבֶּים בֵּיבְּי בְּ, רִב. וְדַבְּסִיל בַּחשֶׁך הוֹלֵךְ וְיָדַעָתִּי גַם אָנָי שֶׁמִקְּרָה אָחָד יִקְרָה אֶת כַּלְם:

הנהות הב"ח (מ) תום' ד"ה וכי מימל וכו׳ ואורך רה״ר מהלכת

גליון הש"ם

תום' ד"ה וכ"ת וכו' דהשתא אפילו במבוי דלא הוי רוחב י"ו אמה. עיין לקמן דף נט ע״א מוס׳ ד״ה עיר של יחיד:

מוסף רש"י

מי שהיו לו שני בתים משני צידי רה״ר. זו כנגד זו, עושה לחי מכאז ולחי מכאז. נשתי פאות של אחד מן הבתים להיכר בעלמא. דחסבר ר׳ יהודה ב' מחילות הוו רה"י מדאורייתא והא איכא שתי מחילות מעלייתא, מחילות של כ' נמיס (שבת ו.). ירושלים וכו' חייבין עליה משום רה"ר. שאוכלוסין הרבה באין לה, אבל עכשיו דדלתותיה נגעלות לאו רה"ר, שאינה כדגלי מדבר, שהוא דרך פתוח כל שעה ולקחו קא.).

הואיל ואיכא שתי מחיצות מעלייתא מחיצת הבית מכאן ומחיצת בית השני מכאן סגי בתקנתא פורתא: לחי מכאן. אלל פאת הבית האחד: ולחי מכאן. אצל פאת השני לאותו בית עצמו והויא סתימה לשני ראשי רשות הרבים ומותר לטלטל מבית לבית: ירושלים.

רשות הרבים שלה מכוון משער לשער ומפולש ויש בה דריסת ששים ריבוא ורחב שש עשרה אמה ואילמלא שנועלין דלתותיה בכל לילה חייבין עליה בשבת משום רשות הרבים אבל נעילת דלתות משויא לה כחלר של רבים ומערבין את כולה וכל זמן שלא עירבו הויא כרמלית ולא מיחייבי עלה והכי נמי אמרינן בפרק בתרא (לקמן קא.) דירושלים כרמלית היא: אבולי דמחווא. שערי העיר מכוונים זה כנגד זה והיו בה ששים ריבוא: אלמא נעילת חייבין עליה כו'. דלתות בעינן בכל לילה והכא קתני עושה דלת מכאן ולחי וקורה מכאן לבית הלל: זריך לנעול. אותו דלת יחיד: אבולי דנהרדעא. ראשי מבואות מפולשין לרשות הרבים הוו: דטימו עד פלגייהו בעפרת. סתומות עד חליין בעפר וחין חדם יכול לנועלן מפני העפר. טיימן כמו טמונין פלשתחי (ברחשית כו): מגופות היו. לא היו כולן פתוחות אלא סגורות ופתוחות במקלת. מגופות כמו הגפת לתות (ערכין ד׳ יה:): מבוי עקום. שני פתחיו מפולשין לרשות הרבים

אורך רה"ר اذرر לחי \₂2\ 25

אחת כגון זה: ואלרכוהו דלתות. בשני עקמומיתו: כמפולש. מוכמו וכאן שני פילושין דרה"ר יש: הלכה

כת"ק. דלא בעי דלת אלא ל"ק: בם קול. לקמן בפירקין (ד' יג:) שילאה בת קול ואמרה הלכה כבית הלל:

דלתות חומריה דרב דאמר תורתו כמפולש והאמר רב הלכה כת"ק כשמואל דאמר הלכה כחנניה והאמר שמואל תורתו כסתום כרב דאמר תורתו כמפולש ומי עבדינן כתרי חומרי והא תניא ° לעולם הלכה כבית הלל והרוצה לעשות כדברי בית שמאי עושה כדברי בית הלל עושה מקולי ב"ש ומקולי ב"ה רשע מחומרי ב"ש ומחומרי ב"ה עליו הכתוב אומר י הכסיל בחשך הולך אלא אי כב"ש כקוליהון וכחומריהון אי כב"ה כקוליהון וכחומריהון הא גופא קשיא אמרת לעולם הלכה כב"ה והדר אמרת הרוצה לעשות כדברי ב"ש עושה ל"ק כאן " קודם בת קול כאן לאחר ב"ק ואיבעית אימא הא והא לאחר בת קול

לרבי יהודה שתי מחילות דאורייתא אמאי אילטריך למיתני בברייתא פרק קמא דשבת (ד' 1.) זו היא רשות היחיד גמורה אחריך עמוק עשרה טפחים ורוחב ד' כו' למעוטי דרבי יהודה דיתר על כן הא מדקתני ברישא איזהו רשות הרבים סרטיא ופלטיא ומבואות המפולשות שמעינן שפיר למעוטי דרבי יהודה דלדידיה מבואות המפולשות לא הוו רה״ר הואיל ואיכא ב׳ מחיצות ויש לומר דאי מרישא ה״א דטעמא דר׳ יהודה לאו משום שתי מחיצות אלא משום דקסבר לחי וקורה משום מחיצה דאיכא מאן דסבר הכי בפירקין להכי אינטריך זו היא רשות היחיד גמורה למעוטי דרבי יהודה דלא הוי רשות היחיד דלחי וקורה לא חשיבי מחינה:

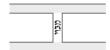
רבה בו'. פ״ה דפריך אמאי דשרינן לחי וקורה מצד אחד ומדמצריך לנעילת דלת אינו נראה לו שהיה מקשה לו דאיכא והאמר לאוקומא נמי בננעלת ואם חאמר כיון דיש לו ב' מחילות ושלישית בננעלת הוי ג' מחילות ולקמן אמר דלכל היותר לב"ה שלש מחיצות דאורייתא ויש לומר לפירושו דהיינו דווקא היכא דאיכא ג' מחיצות גמורות הוו דאורייתא אבל הכא דשלישית ע"י דלת רביעית נמי לריך דלת ולר"י נראה דפריך משום דמשתע ליה דב"ה לא בעי נעילה וכן אמר בסמוך דבברייתא לא מפרש בדברי ב"ה נעילה כמו בדברי ב"ש וא"ת והיכי פריך מר' יוחנן דאמר בפרק ב' דהוי אליבא דרבי יהודה דאמר אתו רבים ומבטלי מחיצתא ופליגי עליה התם רבנן ויש לומר דפריך כי היכי דלר' יהודה בשם ד' מחיצות דלא חשיבי ליה מצריך נעילה הכי נמי ב' מחיצות דלא חשיבי לרבנן יהיה לריך נעילה וכן משמע בפרק שני (ד' כב.) דשתי מחילות לרבנן כשם ד' מחילות לרבי יהודה: **וברי עבדינ**ן בתרי חומרי. ואם תאמר ומאי סלקא דעתך השתא כיון דלא סתרו אהדדי וכי משום דהלכתא כוומיה בחד דוכתא יהא הלכה כמותו בכל מקום ובכמה מקומות קיימא לן כמר בהא וכמר בהא ויש לומר דלא דמי דהאי מבוי שרי בל״ה לכולי עלמא וליכא מאן דמלריך דלחות: באן לאחר בת קול. ואם תאמר מאי שנא דלא קיימא לן כבת קול דרבי אליעור דהוהב (ב"מ ד' נפ:) ויש לומר דהתם לא ילאה אלא לכבודו כדמוכח התם ועוד דהתם היתה כנגד רבים והתורה אמרה אחרי רבים להטות אבל הכא אדרבה בית הלל הוו רובא ולא הולרכו בת קול אלא משום דבית שמאי יי הוו חריפי טפי ואם תאמר אם כן מאי קאמר ר' יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קול הלא לא אמר רבי יהושע אלא אבת קול דר"א וי"ל דלא בשמים היא משמע דאין להשגיח כלל בשום בת קול:

בי שיש לו שני בתים בו'. פי׳ שתי חלירות דחין מבוי ניתר בלחי עד שיהו חלירות פתוחות לתוכו ובתוקפתה גרקי׳ בהדיה ב׳ חלירות: לבי תימא בכך הוא דלא מיערבא כו'. משמע דמסיק דאפי׳ בדלתות לא מיערבא ואם כן איירי ברה״ר גמורה רוחב ט״ז אמות

> עד י"ג אמה ושליש וי"ל דמעיקרא ס"ד ודאי דמיירי ר' יהודה ברוחב ט"ז אמה אבל לפי המסקנא דמשני כילד מערבין מבוחות המפולשות הכי נמי ההיא דיתר על כן איירי במבוי המפולש ואין רוחב ט"ז ובכך הוא דלא מיערבא הא בדלתות מיערבא ולא קשה מירושלים דהוי רוחב ט"ז אמה ועי"ל דמעיקרא נמי ידע שפיר דלא התיר ר' יהודה אלא עד י"ג אמה ושליש ומ"מ הוי רה"ר גמורה כגון שרשות הרבים אחת משני לידי המבוי רוחב ט"ז אמות ואורך

רה"ר (a) מהלכין דרך מבוי ° דהשתא אפי׳ במבוי דלא הוי רוחב ט״ז אמות הוי רה"ר גמורה כיון דבשני לידי המבוי הוי רוחב ט"ז אמה כמו בין העמודים דאמר פ"ק דשבת (ד' ז.) דהוי רה"ר אע"ג דלא הוי ט"ז אמה אפי׳ למ"ד התם בין העמודים נידון ככרמלית היינו משום דעמודים הן זה שלא כנגד זה ולא ניחא תשמישתיה ולא דמי למבואות המפולשות דהתם רה"ר

אינה עוברת במבוי אלא ששני רה"ר עוברות אצל הפתחים וצ"ל לפי זה אע"ג דלר' יהודה לחי וקורה מהני מדרבנן לי"ג ולרוחב י"ו לא מהני מודה הוא דמדאורייתא אין חילוק בין י"ג לי"ו וקסבר ב' מחילות דאורייתא ולכך פריך מירושלים אע"ג חילוק ואם תאמר כיון דאית ליה

דרחבה י"ו אמה כיון דחייבין עליה משום רשות הרבים מדאורייתא הוא הדין ברחבה י"ג דמדאורייתא אין

רבינו חננאל מי שיש לו שני בתים משני צידי רה״ר עושה לחי מיכן ולִחי מיכן וכו״. עד אמרו לו אין מערבין י רה״ר בכך. וכי תימא בכן הוא דלא מיערבא. כלומו בלחי או קורה, הא בדלתות מיערב אע"ג דאינן ננעלות. והאמר ר יוחנז ירושלים אילמלא . דלתותיה נינעלות בלילה חייבין עליה משום רה״ר. פי׳ אע״פ שיש לה דלתות, אילו [לא] היו דלתות נינעלות המטלטל בתוכה משום מטלטל ווייב משום מטלטק ברשות [הרבים]. וכן אבולי דמחוזא. ופריק רב 'הוד' הא דתנו רבנן לאו מערבין רשות הרבים עצמה קתני, הכי קתני כיצד מערבין מבואות המפולשין לרה״ר. עושה צורת הפתח מיכן ולחי או קורה מיכז. חנניה אומר י (בית שמאי אומר) [ב״ה אומרים] עושה דלת מיכן ולחי או קורה מיכז. וכיוז המפולשין לרשות הרבים אמר רב הלכה כת״ק, כחנניה. איבעיא לחנניה ואליכא דב״ה צריך לנעול. ופשטנא אינו צריך מיהו צריך להיות דלתות ראויות לנעול, ואם אינו נועל לא חיישינן. פי׳ מוגפות סגורות כגון יגופו הדלתות. טיימי סתומות טמונות. אבולי בלשון יון להריפיה עטפיה. ההוא עקום חומריה דרב. דאמר תורתו כמפולש. וחומרי דשמואל

הלכה כחנני׳,

ואצרכוה דלת. ומדשקלי

כשמואל בהא. ואקשינו

. ומי עבדינן כתרין חומרי,

והתניא לעולם הלכה

כבית הילל והרוצה ב. ב.. כב״ה עושה, ובלבד שלא

יעשה כקולי זה וכקולי זה

. יטרו (כ)[ב]שמואל דאו הלכה כחנניה ש"מ הלכה

וקשה דלקמן בפירקין (ד' י.) אמריגן דלכל היותר לא התיר ר' יהודה אלא